

Te Whakaaro Kotahi i Runga i Te Aroha.

"Era o koutou i ko—tikina atu, whakawhaititia mai. Kaati rawa te kopua nei." Na Te Hapuku. Heretaunga, H.B.

Enei kupu torutoru e te iwi i tikina ake ai, na te ahua o nga tikanga o roto o te wa, ona kino ona pai, ona tau-mahatanga, ona rorohutanga ona akutotanga. He kupu hohonu enei otira ko te kaumatua nei anake te mea e tino mohio ana ki te tino tikanga o ana kupu. E kore hoki e ahei kia kiia te Kai-whakamaori e matau ake i te kai-whakapuaki. Ka hara mai ka ruha te tinana, ka tu-waha-roa te whakaaro i te tokonga a nga toto o nga ra o te tai-tamarikitanga; he tokotoko ki te tokotoko he hinengaro ki te hinengaro, he kanohi ki te kanohi; ka whakato nga ra, ka whaiti nga whakaaro, ka tau te mauri, ka marama te kanohi whaka-te-hinengaro, whaka-te-tinana, ka hotu te ngakau tangi. U! Ka puta te aroha ki ona tamariki, ki ona whanaunga, ki te iwi ka mahue iho ki muri, ka mahue ki te ao hou ki te iwi hou no *Tirake*. He wairua matau i te tohutohu i tenei Kaumatua mo nga ra kei te heke iho.

E toru nga tikanga nunui i roto i enei kupu. Tuatahi: "*Tikina*." Tuarua: "*Whakawhaititia mai*." Tuatoru: "*Te Kopua*." Ko te kaupapa i whakaturia ai enei whakaaro e toru ko te aroha. O taua wa tae mai ki tenei ra, ka tae kei te rima tekau nga tau e huri ana te ao i whakapuakina ai enei kuku. He iti rawa pea nga moemoeatanga a nga Tohunga nui i tae mai ki roto i enei ra whakaatu ai. He moemoea pea ta Kiharoa! Engaringari pea a Te Potangaroa! Tera ano ranei ta Te Kooti! Tatou rapu noa i nga tikanga hou, e kore e matau i a tatou te hohonutanga o te matauranga o nga Kaumatua o nga Tupuna, ki te kahore tatou e hoki whakamuri, ki te rapu i o ratou tapuae tuatahi i hikoi mai ai ratou ki te takahi i te mata o te whenua, i runga hoki i nga kare-a-wai. Otira i te mea ka matau tatou he mohiotanga, he atuutanga ranei tera kua ngaro, a he pai nga hua i puta kia ratou, he aha te he o te hoki whakamuri, ki te taki i aua tapuae.

Te mea i ngaro, e kore e tika kia mutu te rapu. Te mea i huna me whakataki. Te mea i mahi me noho i runga i te tumanako. Te mea i rukea noatia, ka patai tonu te hinengaro, te whatitoka ranei ki te tuarongo:—He aha ra i penei ai?